

Semestr europejski - przebieg cyklu koordynacji na poziomie Unii i Polski (2011-2016)

wg stanu na 19.07.2016

MATERIAŁY OIDE

Semestr europejski, wprowadzony na mocy rozporządzenia nr 1175/2011, ma na celu koordynację polityk gospodarczych i budżetowych państw członkowskich UE.

W opracowaniu przedstawiono schemat semestru, zebrano dokumenty, na podstawie których są realizowane kolejne cykle koordynacji (pierwszy semestr został wdrożony częściowo w 2011 roku), oraz w tabeli podlinkowano chronologicznie dokumenty związane z realizacją semestru w Polsce, w tym zapisy posiedzeń sejmowej Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Słowa kluczowe: wzrost gospodarczy, kontrola budżetowa, konwergencja gospodarcza, deficyt budżetowy, nadzór wielostronny, obszar euro, program stabilizacji

Spis treści

- I. WPROWADZENIE
- II. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2015 ORAZ STAN PRAC NAD SEMESTREM 2016 (w tym debaty Komisji do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP (SUE))
- III. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2013 I 2014
- IV. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2011 I 2012
- V. DOKUMENTY PODSTAWOWE
- VI. WYBRANE STRONY INTERNETOWE, RAPORTY COSAC, PUBLIKACJE I KOMUNIKATY PRASOWE

I. WPROWADZENIE

Semestr europejski

Semestr europejski, czyli europejski okres oceny i koordynacji polityki gospodarczej, stanowi podstawowy element wzmocnionych ram zarządzania gospodarczego UE. Umożliwia on koordynację polityk budżetowych, makroekonomicznych i strukturalnych państw członkowskich z cyklem planowania na szczeblu UE. Semestr obejmuje monitorowanie stabilności finansów publicznych państw członkowskich zgodnie z Paktem stabilności i wzrostu, wdrażanie strategii Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz paktu euro plus.

Semestr europejski został wprowadzony na mocy rozporządzenia nr 1175/2011, wchodzącego w skład tzw. sześciopaku, który zreformował Pakt stabilności i wzrostu. Rozpoczyna się on w listopadzie od przyjęcia przez Komisję rocznej analizy wzrostu gospodarczego. W tym samym czasie Komisja przedstawia sprawozdanie w ramach mechanizmu ostrzegania (rozpoczęcie cyklu procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej, włączonego do semestru europejskiego na podstawie rozporządzenia nr 1176/2011). Począwszy od 2013 roku, w związku z wejściem w życie przepisów wzmacniających nadzór gospodarczy i budżetowy nad państwami członkowskimi strefy euro (Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w UGIW oraz rozporządzenia tzw. dwupaku: nr 472/2013 i 473/2013), Komisja przedstawia opinie w sprawie projektów budżetu państw strefy euro, a Rada – na podstawie wniosku Komisji – oceny programów partnerstwa gospodarczego przedkładanych przez państwa strefy euro objęte procedurą nadmiernego deficytu. Następnie, w pierwszej połowie roku odbywają się debaty w instytucjach UE, a w drugiej trwają prace w państwach członkowskich oraz przegląd realizacji zaleceń na poziomie Unii.

Semestr europejski w Polsce

W Polsce za koordynację i monitorowanie procesu zarządzania gospodarczego, w tym opiniowanie krajowego programu reform, jest odpowiedzialny [Międzyresortowy Zespół do spraw Strategii „Europa 2020”](#) powołany przez Prezesa Rady Ministrów.

W Sejmie RP debata nad dokumentami przyjmowanymi w ramach semestru europejskiego odbywa się w Komisji do Spraw Unii Europejskiej (SUE). Na początku roku SUE omawia roczną analizę wzrostu gospodarczego przygotowaną przez Komisję, a następnie – wspólnie z Komisją Gospodarki i Rozwoju (GOR; w VII kadencji Sejmu – Komisją Gospodarki, GOS) oraz Komisją Finansów Publicznych (FPB) – Program Konwergencji i Krajowy Program Reform (począwszy od 2015 r.) oraz projekt zaleceń dla Polski.

Zobacz także: Informacja OIDE – [Semestr europejski. Przewodnik po kluczowych dokumentach](#) (stan na 11 stycznia 2013).

II. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2015 ORAZ STAN PRAC NAD SEMESTREM 2016 (w tym debaty Komisji do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP (SUE))

2015	2016
<p>LISTOPAD poprzedniego roku – przedstawienie przez Komisję rocznej analizy wzrostu gospodarczego (AWG; wyznaczenie celów i priorytetów w zakresie polityki gospodarczej i budżetowej oraz ocena realizacji przez państwa ubiegłorocznych zaleceń), sprawozdania w ramach mechanizmu ostrzegania, opinii w sprawie projektów budżetu państw strefy euro i programów partnerstwa gospodarczego, ocen działań podejmowanych przez państwa członkowskie w ramach procedury nadmiernego deficytu oraz projektu zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (od 2016)</p>	
<p>28 listopada 2014 - Komunikat Komisji Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2015 r., COM(2014) 902, Projekt wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu Komisji i Rady do komunikatu Komisji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2015 r., COM (2014) 906</p> <p>28 listopada 2014 - Sprawozdanie Komisji przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania (2015 r.) (przygotowane zgodnie z art. 3 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania), COM(2014) 904</p> <p>28 listopada 2014 - Komunikat Komisji Ogólna ocena projektów planów budżetowych na 2015 r., COM(2014) 907</p> <p>Oceny działań podejmowanych przez państwa w ramach procedury nadmiernego deficytu oraz oceny programów partnerstwa gospodarczego</p>	<p>26 listopada 2015 - Komunikat Komisji Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2016 r. Stabilizacja ożywienia gospodarczego i sprzyjanie konwergencji, COM(2015) 690, Projekt wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu Komisji i Rady towarzyszącego komunikatowi Komisji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2016 r., COM (2015) 700, Zalecenie: Zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, COM(2015) 692</p> <p>28 listopada 2014 - Sprawozdanie Komisji przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania (2016 r.) (przygotowane zgodnie z art. 3 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania), COM(2015) 691</p> <p>16 listopada 2015 - Komunikat Komisji Projekty planów budżetowych na 2016 r.: ocena ogólna., COM(2015) 800</p> <p>Oceny działań podejmowanych przez państwa w ramach procedury nadmiernego deficytu oraz oceny programów partnerstwa gospodarczego</p>
<p>LUTY/MARZEC – debaty w instytucjach UE; zatwierdzenie przez Radę Europejską zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (od 2016) oraz priorytetów na dany rok, w oparciu o AWG i konkluzje Rady; komunikat Komisji zawierający wyniki szczegółowych ocen sytuacji w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej, komunikaty Komisji zawierające oceny sytuacji gospodarczej poszczególnych państw członkowskich (od 2015)</p>	
<p>26 lutego 2015 – Komunikat Komisji Europejski semestr 2015: ocena wyzwań związanych ze wzrostem gospodarczym, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyników szczegółowych ocen sytuacji przeprowadzonych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1176/2011, COM (2015) 85</p> <p>26 lutego 2015 - Dokument roboczy służb Komisji: Sprawozdanie krajowe – Polska 2015 r.</p> <p>9 marca 2015 - Wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu</p> <p>11 marca 2015 - Rezolucja PE w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: roczna analiza wzrostu gospodarczego – rok 2015 (2014/2221(INI)), Rezolucja PE w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2015 r. (2014/2222(INI)), Rezolucja PE w sprawie zarządzania jednolitym rynkiem w ramach europejskiego semestru 2015 (2014/2212(INI))</p> <p>13 marca 2015 - Europejski semestr 2015 – Sprawozdanie podsumowujące dotyczące wkładów Rady</p>	<p>18-19 lutego 2016 – zatwierdzenie przez Radę Europejską zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Konkluzje, Zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro)</p> <p>25 lutego 2016 – Rezolucja PE w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: roczna analiza wzrostu gospodarczego na rok 2016 (2015/2285(INI)), Rezolucja PE w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2016 r. (2015/2330(INI)), Rezolucja PE w sprawie zarządzania jednolitym rynkiem w ramach europejskiego semestru 2016 (2015/2256(INI))</p> <p>26 lutego 2016 – Dokument roboczy służb Komisji: Sprawozdanie krajowe – Polska 2016 r.</p> <p>7 marca 2016 – Wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu</p> <p>8 marca 2016 – Komunikat Komisji Europejski Semestr 2016: Ocena postępów w zakresie reform strukturalnych, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyniki szczegółowych ocen sytuacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, COM (2016) 95</p> <p>9 marca 2016 – rozpatrzenie przez SUE rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2016 (COM(2015) 960) i odnoszącego się do niej stanowiska rządu (pełny zapis)</p>

<p>19 marca 2015 – rozpatrzenie przez SUE rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2015 (COM(2014) 902) i odnoszącego się do niej stanowiska rządu (pełny zapis przebiegu posiedzenia)</p> <p>20 marca 2015 - zatwierdzenie przez Radę Europejską priorytetów na 2015 rok (Konkluzje)</p>	<p>przebiegu posiedzenia)</p> <p>17 marca 2016 – Europejski semestr 2016 – Sprawozdanie podsumowujące wkłady poszczególnych składów Rady</p> <p>17 marca 2016 – zatwierdzenie przez Radę Europejską priorytetów na 2016 rok (Konkluzje)</p>
<p>KWIECIEŃ – przedłożenie przez państwa członkowskie krajowych programów reform, programów stabilności (dla państw strefy euro) lub konwergencji (dla państw spoza strefy euro), w których państwa członkowskie biorą pod uwagę cele i priorytety zatwierdzone przez Radę Europejską</p>	
<p>Polska: 28 kwietnia 2015 - Krajowy Program Reform kwiecień 2015 - Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2015-2018 (część I - Program Konwergencji)</p> <p>Programy przedstawione przez państwa członkowskie oraz dokumenty Komisji i Rady dotyczące poszczególnych państw: Semestr europejski na rok 2015</p> <p>23 kwietnia 2015 – rozpatrzenie przez SUE, GOS, PFB informacji na temat Programu Konwergencji i Krajowego Programu Reform przygotowanych przez Polskę w związku z realizacją semestru europejskiego (pełny zapis przebiegu posiedzenia)</p>	<p>Polska: 26 kwietnia 2016 - Krajowy Program Reform kwiecień 2016 - Program Konwergencji. Aktualizacja 2016</p> <p>Programy przedstawione przez państwa członkowskie oraz dokumenty Komisji i Rady dotyczące poszczególnych państw: European Semester 2016</p> <p>13 kwietnia 2016 – rozpatrzenie przez SUE, GOS, PFB informacji na temat Programu Konwergencji i Krajowego Programu Reform przygotowanych przez Polskę w związku z realizacją semestru europejskiego oraz informacji na temat Komunikatu Komisji - Europejski Semestr 2016: Ocena postępów w zakresie reform strukturalnych, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyniki szczegółowych ocen sytuacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 (COM(2016) 95 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu (pełny zapis przebiegu posiedzenia)</p>
<p>MAJ/CZERWIEC – Komisja Europejska, na podstawie programów, przygotowuje dla wszystkich państw członkowskich propozycje zaleceń, które są omawiane przez Radę ECOFIN, a następnie zatwierdzane przez Radę Europejską</p>	
<p>13 maja 2015 - Zalecenie: Zalecenie Rady w sprawie krajowego programu reform Polski na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2015 r., COM(2015) 270</p> <p>13 maja 2015 - Zalecenie Decyzja Rady uchylająca decyzję 2009/589/WE w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Polsce, COM(2015) 243</p> <p>27 maja 2015 – wysłuchanie przez SUE, GOS, PFB informacji na temat zaleceń dla Polski w związku z realizacją semestru europejskiego (pełny zapis przebiegu posiedzenia)</p> <p>25-26 czerwca 2015 – zatwierdzenie przez Radę Europejską zaleceń dla poszczególnych państw członkowskich (Konkluzje)</p>	<p>18 maja 2016 - Zalecenie: Zalecenie Rady w sprawie krajowego programu reform Polski na 2016 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2016 r., COM(2016) 341</p> <p>9 czerwca 2016 – wysłuchanie przez SUE, GOS, PFB informacji na temat zaleceń dla Polski w związku z realizacją semestru europejskiego (pełny zapis przebiegu posiedzenia)</p> <p>28 czerwca 2016 - zatwierdzenie przez Radę Europejską zaleceń dla poszczególnych państw członkowskich (Konkluzje)</p>
<p>LIPIEC – formalne przyjęcie przez Radę ECOFIN opinii na temat programów stabilności lub konwergencji oraz zaleceń dla państw członkowskich na podstawie oceny KPR</p>	
<p>14 lipca 2015 – przyjęcie przez Radę zaleceń dla państw członkowskich (komunikat prasowy)</p> <p>Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Polski na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2015 r. (Dz.Urz. UE 2014 C 272 s. 91-93)</p>	<p>12 lipca 2016 – przyjęcie przez Radę zaleceń dla państw członkowskich (komunikat prasowy)</p>

II POŁOWA ROKU – prace nad budżetami krajowymi w państwach członkowskich (państwa strefy euro – przedłożenie Komisji projektów budżetu do 15 października), przedłożenie przez państwa strefy euro objęte procedurą nadmiernego deficytu **programów partnerstwa gospodarczego, przegląd realizacji zaleceń na poziomie UE**

październik 2015 - [Draft budgetary plans of euro area Member States](#)

20 października 2015 - [Sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: realizacja priorytetów na rok 2015 \(2015/2210\(INI\)\)](#)
[Parlament Europejski nie przyjął rezolucji w sprawie semestru europejskiego; projekt rezolucji w tej sprawie został odrzucony w głosowaniu 29 października 2015 – [protokół z posiedzenia](#)]

III. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2013 I 2014

IV. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2011 I 2012

V. DOKUMENTY PODSTAWOWE

1. [Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TfUE\) - wersja skonsolidowana](#): art. 121, 126, 148
2. [Protokół \(nr 12\) w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu](#)
3. [Rozporządzenie Rady \(WE\) nr 479/2009](#) z dnia 25 maja 2009 o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (wersja ujednolicona) [wersja skonsolidowana]
4. [Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej](#), podpisany 2 marca 2012
5. [Pakt euro plus. Ścisła koordynacja polityki gospodarczej służąca zwiększeniu konkurencyjności i konwergencji](#), Załącznik I do Konkluzji Rady Europejskiej, Bruksela, 24 – 25 marca 2011, s. 13
6. [Komunikat Komisji Komunikat Komisji "Europa 2020: strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu"](#) COM(2010) 2020, 3 marca 2010
7. [Komunikat Komisji w sprawie działań na rzecz dokończenia budowy unii gospodarczej i walutowej](#), COM(2015) 600, 21 października 2015 (pkt 2: Odnowiony europejski semestr)
8. Pakt stabilności i wzrostu:
 - o [Ujednolicona wersja rozporządzenia Rady \(WE\) 1466/97](#) w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych
 - o [Ujednolicona wersja rozporządzenia Rady \(WE\) 1467/97](#) w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu
 - o [Rezolucja Rady Europejskiej z 17 czerwca 1997](#), OJ 1997 C 236, s. 1 (brak wersji polskiej)
9. Sześciopak:
 - o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1173/2011](#) z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro
 - o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1174/2011](#) z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie środków egzekwowania korekty nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej w strefie euro
 - o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1175/2011](#) z dnia 16 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych
 - o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1176/2011](#) z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania
 - o [Rozporządzenie Rady \(UE\) nr 1177/2011](#) z dnia 8 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu
 - o [Dyrektywa Rady 2011/85/UE](#) z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich

10. Dwupak:

- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 472/2013](#) z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej
- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 473/2013](#) z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro

VI. WYBRANE STRONY INTERNETOWE, RAPORTY COSAC, PUBLIKACJE I KOMUNIKATY PRASOWE

Strony internetowe

11. Komisja Europejska: [Realizacja założeń: europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej](#)
12. Komisja Europejska: [Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2016 r.](#)
13. Komisja Europejska: [Zarządzanie gospodarcze w UE](#)
14. Rada: [Europejski semestr](#)

Raporty COSAC

15. [Dwudziesty drugi raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Rzym, 30 listopada - 2 grudnia 2014 (rozdział 1: Europe 2020)
 - [Annex to the Twenty-second Bi-annual Report](#)
16. [Dwudziesty pierwszy raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Ateny, 15-17 czerwca 2014 (rozdział 4: Demokratyczna legitymacja i rozliczalność w procesie budżetowym)
 - [Annex to the Twenty-first Bi-annual Report](#)
17. [Dwudziesty raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Wilno, 27-29 października 2013 (rozdział 3: Realizacja strategii Europa 2020)
 - [Annex to the Twentieth Bi-annual Report](#)
18. [Dziewiętnasty raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Dublin, 23-25 czerwca 2013 (rozdział 2: Semestr europejski w 2013 roku)
 - [Annex to the Nineteenth Bi-annual Report](#)
19. [Piętnasty raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Budapeszt, 29-31 maja 2011 (część 2: Europejski semestr i roczna analiza wzrostu gospodarczego, s. 18-32)
 - [Annex to the Fifteenth Bi-annual Report on Developments in European Union Procedures and Practices Relevant to Parliamentary Scrutiny: Replies of National Parliaments and the European Parliament](#), Budapest, 29-31 May 2011

Publikacje elektroniczne dotyczące semestru europejskiego 2016

20. [Europejski semestr 2016 – pakiet wiosenny: Komisja wydaje zalecenia dla poszczególnych krajów](#), 18.05.2016
21. [European Semester 2016 Spring Package explained](#), 18.05.2016
22. [Europejski semestr 2016: liczba państw członkowskich, których gospodarka doświadcza zakłóceń, zmalała w porównaniu z ubiegłym rokiem](#), 08.03.2016
23. [Europejski semestr 2016: Komisja publikuje sprawozdania krajowe](#), 26.02.2016
24. [The start of the 2016 European Semester: The November European Semester package explained](#), 26.11.2015
25. [Komisja przyjmuje opinie w sprawie projektów planów budżetowych państw strefy euro na 2016 r.](#), 17.11.2015